

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Sida
1(18)

Skötselplan för naturreservatet Aplagårdsskogen i Tidaholms kommun

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

DEL A – BESKRIVNING	4
1. Syfte	4
2. Beskrivning av området	4
2.1 Uppgifter om naturreservatet	4
2.2 Allmän beskrivning av området	5
2.3 Historisk och nuvarande mark- och vattenanvändning	5
2.4 Områdets bevarandevärden	6
2.5 Övrig bebyggelse och anläggningar	7
DEL B – SKÖTSEL	8
3. Skötsel och bevarandemål	8
3.1 Utgångspunkter vid indelning av skötselområden	8
3.2 Utgångspunkter för bevarandemål	8
3.3 Skötselområden med mål och åtgärder	8
3.4 Bevarandemål för	12
3.5 Forn- och kulturminnesvård	16
4. Friluftsliv	16
5. Gränsmarkering	17
6. Uppföljning	17
6.1 Uppföljning av skötselåtgärder	17
6.2 Uppföljning av bevarandemål och gynnsamt tillstånd	17
6.3 Revidering av skötselplanen	17
7. Sammanfattning av planerad förvaltning	18
8. Referenser	18

BILAGOR

- 3a Karta över skötselområden
- 3b Karta över anläggningar
- 3c Karta över naturtyper
- 3d Karta över Natura 2000-habitat
- 3e Karta över Kulturhistoriska lämningar

Inledning

Skötselplanen beskriver vad som ska göras i naturreservatet, när och hur ofta det ska göras. Den fastställer också vad som är viktigast att göra om reservatsförvaltaren, d v s den som är ansvarig för naturreservatets skötsel, behöver prioritera. Förutom reservatsförvaltaren vänder sig skötselplanen till markägaren och andra intressenter.

Naturreservatets syften styr vilka föreskrifter (regler) som gäller i naturreservatet och ifall skötsel behövs för att syftena med naturreservatet ska kunna uppfyllas.

Länsstyrelsen har ett övergripande ansvar för att statligt bildade naturreservat sköts. Länsstyrelsen har också ansvar för tillsynen i statliga naturreservat. Förvaltningen kan överlåtas till andra, t.ex. Västkuststiftelsen eller den kommun där naturreservatet är beläget. De praktiska skötselåtgärderna utförs oftast av markägare, arrendatorer, entreprenörer eller andra som förvaltaren har skötselavtal med.

Skötselplanen är uppdelad i två delar, A och B. Den första delen är en beskrivande del. Där anges bland annat naturreservatets syften och vilka natur- och bevarandevärden som finns i naturreservatet. Den andra delen av skötselplanen beskriver naturreservatets bevarandemål och hur naturreservatet ska skötas.

DEL A – BESKRIVNING

1. Syfte

Syftet med naturreservatet är att:

- bevara och utveckla följande värdefulla naturmiljö: lövnaturskog som delvis är källpåverkad och bitvis har rikt inslag av ädellövträd.
- bevara områdets källor och bäckmiljöer orörda
- strukturer som varierande trädålder och död ved ska förekomma i för skogsmiljöerna riklig omfattning.

Syftet ska tryggas genom att:

- befintlig lövskog lämnas huvudsakligen att utvecklas fritt, undantaget regelbunden röjning av granföryngring.
- andelen lövskog utökas på sikt genom att partier med granskog omvandlas till lövskog

2. Beskrivning av området

2.1 Uppgifter om naturreservatet

Namn:	Aplagårdsskogen
Beslutsdatum:	2010-11-01
Areal:	31,3 ha, varav vatten 0 ha
Ekonomisk karta:	7D8i
Lägesbeskrivning:	Ca: 8 km söder om Tidaholm strax öster om Velinga K:a
Län:	Västra Götaland
Kommun:	Tidaholm
Socken:	Velinga
Förvaltare:	Länsstyrelsen i Västra götaland läns
Objektnummer	
NVR ID:	2014723
Natura 2000-beteckning:	-
Naturgeografisk region:	Skogslandskapet i Tiveden - Tylöskogen - Kolmården
Typindelning enligt vattendirektivet:	Limnisk ekoregion 7 Sydsvenska höglandet, söder om norrlandsgränsen, över 200 möh

Tabell 1: Markslag och naturtyper som ska rapporteras till Naturvårdsverket. Målarealerna är de som förväntas efter eventuella restaurerings- och skötselåtgärder.

¹ Kartering av skyddade områden (KNAS), (Naturvårdsverket 2003)

Markslag och Naturtyp	Areal år 2010 (ha)	Målareal (ha)
Barrskog:		
Tallskog ¹	1,34	1,34
Lövblandade barrskogar ¹	0,58	0,8
Lövskog:		
Triviallövskogar med ädellövsinslag ¹	6,73	20,57
Sumpskog:		
Lövsumpskog ¹	6,49	6,49
Brännor, ungskog, plantskog:	12,7	0
Åker/vall:	1,12	0
Kultiverad betesmark³:	0,08	0,08
Naturbetesmark³ (betesmark på in- äga eller utmark):		
Igenväxande hagmark	1,83	0
Ekhage	0	1,83
Övrig mark:		
Vägområde med sandblottor	0,33	0,33

Kod	Natura 2000-habitat	Areal år 2009 (ha)	Målareal (ha)
9080	Lövsumpskog*	5,95	5,95

2.2 Allmän beskrivning av området

Naturreseptatet Aplatårdsskogen ligger ca 8 km söder om Tidaholm och området är mycket kuperat. Reservatet sluttar mestadels brant mot väster och här finns två utpräglade dalgångar i väst-östlig riktning. Områdets östra del utgörs i stor utsträckning av en plan bergsplatå. I dalgångarna växer en fuktig naturskogsartad lövskog med flera källflöden. Uppe på platån återfinns bl.a. ett talldominerat åsparti samt flera stora granplanteringar. Granplanteringarna skall omvandlas till lövskog. Reservatets omgivning är omväxlande med öppen åkermark, betade hagar, naturliga lövskogar samt brukade barrskogar. Området domineras av morän. Vintrarna är svalare än i omgivande regioner. Februari är årets kallaste månad med en medeltemperatur på -3,4 grader. Juli är varmest med 16,1 grader i medel. Vegetationsperioden är omkring 180 dagar. Nederbörden är något högre än i omgivande regioner. I Skövde (som är närmsta väderstation) är årsmedel-nederbörden 785 mm (korrigerade värden).

2.3 Historisk och nuvarande mark- och vattenanvändning

Enligt häradskartan så var största delen av området betade lövhagar under senare hälften av 1800-talet. Cirka 1/3 del av området brukades som åkermark och denna del utgör idag granplanteringar av varierande ålder. Längst i nordväst brukades marken som äng.

2.4 Områdets bevarandevärden

Områdets bevarandevärden är huvudsakligen knutna till de fuktiga lövsumpskogarna och källflöden som återfinns i dalgångarna. Dessa är också klassificerade som nyckelbiotoper av Skogsstyrelsen. De många källorna gör att marken har dålig bärighet och stora delar är ständigt våta. Denna typ av miljöer har inte påverkats nämnvärt av skogsbruk, på grund av den dåliga bärigheten, och hyser därmed höga värden. I området dominerar al, glasbjörk och gran, det finns även inslag av ek, ask och sälg. Den fuktiga miljön ger goda förutsättningar för en rik moss-, lav- och kärlväxtflora. I området finns missne, dvärghäxört, kärrfibbla och skärmstarr. Det finns rikligt av den rödlistade dunmossan vid källflödena. Dunmossa indikerar lång skoglig kontinuitet och hyser ofta en rad andra sällsynta arter. Andra signalarter som påträffats i området är rödgul trumpetsvamp och kamtuffmossa.

Övriga delar av området, dvs granplanteringarna, samt tallbeståndet hyser idag mycket ringa bevarandevärden. Friskabacken ligger dock i en trakt där det finns relativt stora arealer sammanhängande naturliga lövskogar samt med höga naturvärden och en omställning av granplanteringarna till naturskogsartad lövskog kommer på sikt att stärka naturvärdena i det omgivande landskapet.

2.4.1 Biologiska bevarandevärden

Tabell 3. Förekomst av

- signalarter (S), arter som används för att lokalisera och urskilja skogar med höga naturvärden (Skogsstyrelsen, Nitare 2000)
- rödlistade arter uppdelade enligt Artdatabankens kategorier: Försvunnen (RE); Akut hotad (CR); Starkt hotad (EN); Sårbar (VU); Missgynnad (NT); Kunskapsbrist (DD), (Gärdefors 2005)
- arter (EU) som är listade i EUs fågeldirektiv (direktiv 79/409/EEG) annex 1 och art- och habitatdirektiv (direktiv 92/43/EEG) annex 2 och 4.

Art	Kategori	Skötslomr.	Källa
Mossor			
Dunmossa (<i>Trichocolea tomentella</i>)	NT	1	MA
Kamtuffmossa (<i>Palustrielle commutata</i>)	S	1	MA
		1	
Kärlväxter			
Dvärghäxört (<i>Circaea alpina</i>)	S	1	MA
Kärrfibbla (<i>Crepis paludosa</i>)	S	1	MA
Missne (<i>Calla palustris</i>)	S	1	MA
Skärmstarr (<i>Carex remota</i>)	S	1	MA
Svampar			
Rödgul trumpetsvamp (<i>Cantharellus aurora</i>)	S	1	MA
Fåglar			
Spillkråka (<i>Dryocopus martius</i>)	EU	1	HR
Mindre hackspett (<i>Dendrocopos minor</i>)	EU	1	HR
Järpe (<i>Bonasia bonasi</i>)	EU	1	HR

MA= Malin Andersson, HR = Henrik Roos

2.4.2 Geovetenskapliga bevarandevärden

Den lövklädda kullen söder om Velingadälden är en rest av kvartära avlagringar. De källdrag som rinner ner för backen har eroderat fram raviner. Åsliknande moränryggar har bildats mellan ravinerna och det är intressant att se de geologiska processer som alltjämt fortgår.

2.4.3 Kulturhistoriska bevarandevärden

I området finns två hålvägssystem, ett område med röjningsrösen samt en grav (Se bilaga 3e)

2.4.4 Friluftslivsvärden

Två mindre traktorvägar leder in i områdets sydöstligaste del vilket möjliggör för besökare att komma in i området. Det finns också anslutande väg ifrån väster men då måste besökaren passera över gårdsplanen på Aplagården, beläget väster om reservatet. Utanför de befintliga vägarna är terrängen svårtillgänglig pga. av den kuperade terrängen och markens bristfälliga bärighet i de fuktigare partierna. Idag finns ingen lämplig plats att ställa bilen i reservatets omedelbara närhet och Länsstyrelsen planerar inte att anlägga någon sådan. Reservatet bedöms därför vara av begränsat intresse för friluftslivet

2.5 Övrig bebyggelse och anläggningar

Området belastas med ett flertal servitut för vattenledning och vattentäkt till förmån för flera hushåll väster om reservatet. I övrigt finns inga byggnader eller anläggningar registrerade i området.

DEL B – SKÖTSEL

3. Skötsel och bevarandemål

3.1 Utgångspunkter vid indelning av skötselområden

Indelning av skötselområden utgår från skötselbehovet. Naturreservatet är indelat i 5 stycken skötselområden med tillhörande delområden.

Skötselområdena är:

1. Lövskog
2. Lövskog
3. Planterad granskog
4. Obrukad åkermark
5. Betesmark
6. Sandmiljöer
7. Betesmark

Inom varje skötselområde kan en eller flera naturtyper förekomma. I skötselområdena kan det även finnas Natura 2000-naturtyper (se tabell 2). Naturtyperna och Natura 2000-naturtypernas avgränsningar framgår av bilaga 3c och 3d.

3.2 Utgångspunkter för bevarandemål

Uppföljningsbara bevarandemål fungerar som indikatorer i uppföljningsarbetet. Uppföljningen görs bland annat för att utvärdera skötseln i naturreservatet.

3.3 Skötselområden med mål och åtgärder

Skötselområde 1

Delområde	Areal (ha)
1.1	6,12
1.2	6,49
1.3	1,34
1.4	0,58
1.5	0,22
Summa	14,75

Naturtyp	Areal år 2010 (ha)	Målareal (ha)
Lövsumpskog	6,49	6,49
Triviallövskog med ädellövinslag	6,75	6,75
Planterad granskog	0,22	0
Lövblandad barrskog	0,58	0,8
Tallskog	1,34	1,34

Natura 2000-naturtyp	Areal år 2010 (ha)	Målareal (ha)
9080, Lövsumpskog	6,49	6,49

Beskrivning:

Skötselområdet sträcker sig från reservatets norra gräns ner till dess södra gräns och består främst av en mosaik av lövsumpskogar och triviallövskog med varierande inslag av ädellövträd. Lövsumpskogarna (delområde 1.2) förekommer i tre framträdande bäckraviner som löper i nordvästlig riktning. Här är marken kraftigt källpåverkad och ständigt blöt. Bärigheten är låg och den fuktiga miljön ger goda förutsättningar för en rik moss- lav- och kärlväxtflora. Sumpskogarna är endast påverkad av skogsbruk i mycket begränsad omfattning och är av naturskogskvalité med bitvis gott om död ved i olika storlekar och nedbrytningsstadier. Dominerande trädslag är al och björk.

Längre upp i ravinernas sluttningar samt på delar av platån växer en triviallövskog bestående främst av björk med inslag av bl.a. ek, ask och sälg (delområde 1.1).

Centralt i skötselområdet finns ett åsparti med tallskog som starkt präglats av skogsbruk (delområde 1.3). Tallarna har dock förutsättningar för att bli grova och värdefulla för insektsfaunan om de får stå kvar och växa på sig. Direkt öster om tallbeståndet finns en lövblandad granskog på gammal åkermark (delområde 1.4). Även här bedöms det som goda möjligheter att höga naturvärden kan utvecklas om området lämnas att utvecklas fritt.

I skötselområdet ingår också ett mindre parti uppvuxen planterad gran som skall lämnas till fri utveckling (delområde 1.5).

Bevarandemål:

- Arealen lövsumpskog (Natura 2000 habitat 9080) skall uppgå till 6,49 ha (delområde 1.2)
- Trädsiktets sammansättning ska vara lövträd minst 90 %, barrträd max 10 % varav gran max 5 %. Undantaget delområde 1.3, 1.4 och 1.5.
- Relationen död/levande ved skall vara minst 1/5. Målet bedöms inte nås i delområde 1.3 och 1.5 förrän på mycket lång sikt.
- Hydrologin skall vara orörd av människohand jämfört med år 2009.

Engångsåtgärder:

De på kartan markerade ekarna i delområde 1.1 skall friställas med minst 5 meter kring kronan. Det är viktigt att träden inte utsätts för en onödig exponeringschock vid friställandet. Därför bör man manuellt röja bortca: 50 % av den vegetation runt träden som man vill bli av med, medan resten ringbarkas. Detta resulterar i ett långsamt avdöende under ett antal år. På så sätt får de frihuggna träden bättre möjlighet att vänja sig vid en öppnare miljö smatidigt som arbetsinsatsen blir effektiv och det skapas död ved i området.

Underhållsåtgärder:

Röjning av granföryngring samt röjningar för att bibehålla de friställda ekarna vart 10:e år. I övrigt lämnas området utan skötselåtgärder.

Skötselområde 2

Delområde	Areal (ha)
2.1	0,63
Summa	0,63

Naturtyp	Areal år 2010 (ha)	Målareal (ha)
Trivialövskog med ädellövinslag	0,63	0,63

Natura 2000-naturtyp	Areal år 2010 (ha)	Målareal (ha)
-	-	-

Beskrivning:

Skötselområdet är beläget längs med kanten på en av områdets raviner. Det består av triviallövskog liknande delområde 1.1 men har ett kraftigt uppslag av yngre självföryngrad gran.

Bevarandemål:

- Trädskiktets sammansättning ska vara lövträd minst 90 %, barrträd max 10 % varav gran max 5 %.
- Relationen död/levande ved skall vara minst 1/5.

Engångsåtgärder:

Initial röjning av gran. Veden kan lämnas kvar i området.

Underhållsåtgärder:

Röjning av granföryngring vart 10:e år. I övrigt lämnas området utan skötselåtgärder.

Skötselområde 3

Delområde	Areal (ha)
3.1	12,7
Summa	12,7

Naturtyp	Areal år 2010 (ha)	Målareal (ha)
Planterad granskog	12,7	0
Triviallövskog med ädellövinslag	0	12,7

Natura 2000-naturtyp	Areal år 2010 (ha)	Målareal (ha)
-	-	-

Beskrivning:

Skötselområdet utgörs idag av planterad granskog. Vissa bestånd närmar sig averkningsmogen ålder, medan andra inte är äldre än 10-15 år.

Bevarandemål:

- Området skall på sikt utgöras av en lövskog med en krontäckning på minst 50 %.
- Trädskiktets sammansättning ska på sikt bestå av lövträd till minst 90 % varav ädellöv skall utgöra minst 20 %, Trädskiktet skall på sikt hysa max 10 % barrträd varav gran får utgöra max 5 %.

- Relationen död/levande ved skall på sikt vara minst 1/5.

Engångsåtgärder:

Skötselområdet skall omvandlas från planterad granskog till en triviallövskog med inslag av ädellöv. Därför avverkas initialt samtliga granar. Avverkningen skall ske på ett sådant sätt att markskadorna begränsas.

Underhållsåtgärder:

Med syfte att nå bevarandemålet på 20 % ädellöv i trädskiktet, genomförs en första röjning av uppkommet sly och eventuella granplantor efter tre år med syfte att gynna etableringen av ädellövträd. Om det bedöms nödvändigt för att nå bevarandemålet så kan man vid denna tidpunkt även så in ädellövträd. Därefter skall man återkomma med 5 års intervall och genomföra röjningar med syfte att gynna ädellövträd tills dess att det inte längre bedöms nödvändigt.

Skötselområde 4

Delområde	Areal (ha)
4.1	1,12
Summa	1.12

Naturtyp	Areal år 2010 (ha)	Målareal (ha)
Åker/Vall	1,12	0
Triviallövskog med ädellövinslag	0	1,12

Natura 2000-naturtyp	Areal år 2010 (ha)	Målareal (ha)
-	-	-

Beskrivning:

Skötselområdet utgörs idag av en övergiven åkermark som fortfarande är öppen och till största delen fri från busk- och trädartad igenväxningsvegetation.

Bevarandemål:

- Området skall på sikt utgöras av en lövskog med en krontäckning på minst 50 %.
- Trädskiktets sammansättning ska på sikt bestå av lövträd till minst 90 % varav ädellöv skall utgöra minst 20 %, Trädskiktet skall på sikt hysa max 10 % barrträd varav gran får utgöra max 5 %.

- Relationen död/levande ved skall på sikt vara minst 1/5.

Engångsåtgärder:

Inga.

Underhållsåtgärder:

Med syfte att nå bevarandemålet på 20 % ädellöv i trädsiktet, genomförs motsvarande röjningar som för skötselområde 3. Om det bedöms nödvändigt för att nå bevarandemålet kan man även så in ädellövträd.

Skötselområde 5

Delområde	Areal (ha)
5.1	0,08
Summa	0,08

Naturtyp	Areal år 2010 (ha)	Målareal (ha)
Kultiverad betesmark	0,08	0,08

Natura 2000-naturtyp	Areal år 2010 (ha)	Målareal (ha)
-	-	-

Beskrivning:

Kultiverad helt öppen och näringspåverkad betesmark

Bevarandemål:

- Minst 90 % av området skall årligen betas i sådan omfattning att ingen förna ansamlas på marken.

Om betet skulle upphöra utgår ovanstående bevarandemål och ersätts av följande:

- Området skall på sikt utgöras av en lövskog med en krontäckning på minst 50 %.
- Trädsiktets sammansättning ska på sikt bestå av lövträd till minst 90 % och gran får utgöra max 5 %.
- Relationen död/levande ved skall på sikt vara minst 1/5.

Engångsåtgärder:

Inga.

Underhållsåtgärder:

Årligt bete i sådan omfattning att ingen förna ansamlas på marken.

Om betet upphör så skall stängselrester städas bort och därefter lämnas området att utvecklas fritt med undantag för röjningar av eventuell granföryngring vart 10:e år.

Skötselområde 6

Delområde	Areal (ha)
6.1	0,33
Summa	0,33

Naturtyp	Areal år 2010 (ha)	Målareal (ha)
Vägområde med sandblottor	0,33	0,33

Natura 2000-naturtyp	Areal år 2010 (ha)	Målareal (ha)
-	-	-

Beskrivning:

Skötselområdet utgörs av en mindre väg som kantas av en brant sandbank i solbelyst söderläge. Bitvis är sandbanken övervuxen med gräsvegetation. Dessa sandmiljöer bedöms vara intressanta för bl.a. sandberoende och värmeälskande insekter. Dessa insekter behöver ofta blottad sand och god solinstrålning. På flera platser i sandbanken återfinns hål och andra spår av insekter. På vardera sidan av vägen växer en ridå av uppkommen lövsly som medför beskuggning av sandmiljöerna. Även några av de högre träden i skötselområde 1.2 har nått så höga höjder att de medför beskuggning av sandmiljöerna.

Bevarandemål:

- Minst 90 % av sandmiljöerna skall ha god solinstrålning.
- Max 20 % av sandbanken skall vara övervuxen med gräsvegetation

Engångsåtgärder:

Syftet med skötselåtgärderna är att skapa lämpliga miljöer för värmeälskande och sandberoende insekter. Allt lövsly på vardera sidan av vägen skall röjas bort och transporteras ut ur reservatet. Den befintliga gräsvegetationen på sandbanken skall grävas/lyftas/hackas bort så att sanden blottas. Detta bör ske med så skonsamma metoder och verktyg som möjligt, gärna manuellt.

Underhållsåtgärder:

Återkommande slyröjningar längs vägen vart 5:e år. Vid behov skall nyetablerad gräsvegetation på sandbanken tas bort enligt ovan.

Skötselområde 7

Delområde	Areal (ha)
6.1	1,83
Summa	1,83

Naturtyp	Areal år 2010 (ha)	Målareal (ha)
Igenväxande hagmark	1,83	0
Ekhage		1,83

Natura 2000-naturtyp	Areal år 2010 (ha)	Målareal (ha)
-	-	-

Beskrivning:

Skötselområdet utgörs av en igenväxande hagmark. Rikligt med lövsly har vuxit upp i området. Fortfarande finns dock en hel del gräsvegetation och hävdgynnade arter kvar i fältskiktet så som stagg, gökärt, ängsvädd och flera arter fibblor m.m. Buskvegetation i form av enar och brakved förekommer. Trädskiktet är tämligen glest och består främst av högvuxna och välutvecklade björkar samt enstaka tallar och aspar m.m. I området finns god förnying av ekplantor varvid flera har nått en bra bit över beteshöjd.

Bevarandemål:

- Trädskiktets krontäckningsgrad skall inte överstiga 15 %
- Buskskiktets täckningsgrad skall inte överstiga 5 %
- Minst 90 % av området skall betas årligen i sådan omfattning att ingen förna blir kvar på marken
- Trädskiktet skall på sikt utgöras av minst 50 % ek, gärna med hagmarkskaraktär.

Engångsåtgärder:

Skötselområdet skall restaureras till en öppnare och gräsbärande betesmark med hävdgynnad vegetation i fältskiktet och på sikt en dominans av ek i trädskiktet.

Initialt röjs all uppkommen lövsly bort. Träd- och buskskiktet skall gallras igenom så att trädskiktets krontäckningen inte utgör mer än 15 %. I buskskiktet kan enar och brakved sparas i en mängd som inte överstiger en täckningsgrad på 5 %.

Med syfte på att nå målet om att trädskiktet på sikt skall domineras av ek, sparas lämplig mängd ekplantor och särskilt då ekar som bedöms ha möjlig-

het att utveckla sk. hagmarkskaraktär. I trädsiktet kan man också initialt spara välutvecklade björkar, tallar och aspar.
Området stängslas in och läggs under bete.

Underhållsåtgärder:

Årligt bete i sådan omfattning att ingen förna blir kvar på marken. Vid behov kompletteras betet med manuell sly- och högortsröjning. Trädsiktet skall återkommande skötas med syfte att nå en dominans av ek, vilket kan medföra att de björkar, aspar och tallar som lämnades kvar vid den initiala röjningen kan avverkas i syfte att ge plats åt uppväxande ekträd.

3.4 Bevarandemål för arter

De i reservatet förekommande signalarterna och/eller rödlistade arter skall ha stabila eller ökande populationer.

Åtgärder

Om uppföljning av bevarandemålen visar vikande populationer för de inom området förekommande signalarterna och/eller de rödlistade arterna får artspecifika skötselinsatser genomföras i samtliga skötselområden.

3.5 Forn- och kulturminnesvård

Fornlämningarnas lokalisering framgår av bilaga 3e.

Vid röjningar bör inte röjningsmaterial ligga kvar nära eller i fornlämningar. Eldning får aldrig ske i närheten av fornlämningar då det kan ställa till svårigheter vid en eventuell framtida utgrävning. Fornlämningar får inte skadas i samband med avverkning och utkörning av virke. Förvaltaren bör samråda med Länsstyrelsens kulturmiljöenhet vid åtgärder i områden nära fornlämningarna.

4. Friluftsliv

Karta med informationsskylt finns i bilaga 3b.

Bevarandemål:

En väl underhållen informationsskylt med beskrivning av naturreservatet ska finnas på de platser som är markerade på karta i bilaga 3b.

Engångsåtgärder:

En informationstavla ska sättas upp på de platser som är markerade på karta i bilaga 3b. Tavlan ska utföras enligt svensk standard och naturvårdsverkets anvisningar Att skylta skyddad natur. Den ska bland annat innehålla karta över reservatet samt beskriva dess syfte, bevarandevärden och gällande fö-

reskrifter för allmänheten. En engelsk text eller en engelsk sammanfattning ska finnas.

Underhållsåtgärder:

Informationstavlan ska tillses regelbundet och underhållas vid behov av förvaltaren.

5. Gränsmarkering

Reservatets gräns ska märkas ut i fält. Gränsmarkeringar ska utföras enligt Naturvårdsverkets anvisningar ”Att skylta skyddad natur”.

6. Uppföljning

6.1 Uppföljning av skötselåtgärder

Skötselåtgärder som utförs i reservatet bör dokumenteras av den som utför åtgärden. Av dokumentationen bör framgå:

- åtgärd
- plats (skötselområde)
- kostnad
- tidpunkt
- utförare

Åtgärder av restaureringskaraktär bör dokumenteras med foto före och efter åtgärd.

6.2 Uppföljning av bevarandemål och gynnsamt tillstånd

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske med de metoder som används inom miljöövervakning nationellt eller regionalt eller i samband med Natura 2000-uppföljningen. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i skötselplanen uppfylls och att skötseln fungerar. Uppföljningen kommer vara en viktig hjälp för förvaltarens planering av skötselarbetet.

6.3 Revidering av skötselplanen

Skötselplanen gäller tills vidare och revideras när uppföljningen indikerar att det behövs.

7. Sammanfattning av planerad förvaltning

Förvaltningen av naturreservatet Aplagårdsskogen bekostas av staten.

Tabell 4. Sammanfattning och prioritering av skötselplanens åtgärder. Prioritering inom intervall 1-3 där 1 är högsta prioritet att genomföra.

Åtgärd	Skötselområde	När/intervall	Prioritet
Gränsmarkering	1-5	Efter beslut	1
Informationsskylt	1	Efter beslut	1
Omställning av granskog till lövskog	3	Efter beslut	1
Röjning av granföryngring	1	Vart 10:e år	2
Initial röjning av gran	2	Efter beslut	1
Omställning av åkermark till lövskog	4	Efter beslut	1
Restaurering av betesmark	7	Efter beslut	1
Skapa solbelyst och blottad sand	6	Efter beslut	2
Uppföljning av skötselåtgärd	1-5	Efter åtgärd	2
Uppföljning av bevarandemål	1-5	Vart 10:e år	2

8. Referenser

Allmänna referenser

EUs art- och habitatdirektiv (direktiv 92/43/EEG) annex 2 och 4.

EUs fågeldirektiv (direktiv 79/409/EEG) annex 1.

Gärdenfors, U. (red.). 2005. Rödlistade arter i Sverige 2005 – The 2005 red List of Swedish Species. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.

Löfgren, R. & Andersson, L. (red.). 2000. Sydsvenska lövskogar och andra lövbärande marker. Rapport 5081, Naturvårdsverket, Stockholm.

Naturvårdsverket, 2003. Att skylta skyddad natur. Naturvårdsverket, Stockholm.

Nitare, J. (red.), 2000. Signalarter - indikatorer på skyddsvärd skog. Flora över kryptogamer. Skogsstyrelsens förlag, Jönköping.

Referenser specifikt för detta naturreservat

Löfgren, R. & Henriksson, S. 2004 Skyddsvärda statliga skogar, Götaland. Rapport 5340, Naturvårdsverket, Stockholm.